

Tirgus pārskats

2009.g. 13. - 19. aprīlis

Pagājušajā nedēļā vairumā akciju tirgu turpinājās pieauguma tendence, kam pamatā bija peļņas rezultāti finanšu sektorā. Tika publicēts milzums daudz ekonomikas datu, kas norādīja uz stabilizēšanos samērā ilgā laika posmā, nevis uz tūlītēju uzlabošanos.

ASV akciju cenas palielinājās par 1,5%, savukārt Eiropas akciju tirgū rezultāti joprojām bija labi, pieaugot par 4,7% saistībā ar izskanējušo informāciju, ka finanšu krīzes grūtākais posms varētu būt galā. Jēnas vērtībai pieaugot par 1,1%, Japānas akciju cenas nedaudz kritās. Āzijas (izņemot Japānu) akciju cenas pieauga par 2,4%. "MSCI EM" indeksam pakāpjoties par 1,2%, arī attīstības valstīm rezultāti joprojām bija labi. Krievijas un Austrumeiropas valstu akcijām nedēļa noslēdzās ar nelielu kritumu.

Lielajām bankām kā, piemēram, "Goldman Sachs", "JPMorgan" un "Citigroup" paziņojot **peļņas** rādītājus, kas bija labāki par analītiķu gaidīto, **banku sektora** akciju cenas pagājušajā nedēļā strauji palielinājās. Atjaunojoties banku rentabilitātei, pārliecība par banku sektora stabilizēšanos pieaug.

Ekonomikas dati norāda uz lēnāku situācijas pasliktināšanos. To ASV iedzīvotāju skaits, kuri pirmo reizi piesakās bezdarbnieka pabalstam, ir būtiski samazinājies, tomēr bezdarbnieku skaits, kuri turpina saņemt pabalstu, joprojām palielinās. Skatoties uz **ASV mājokļu tirgu**, februārī novērotie uzlabojumi mājokļu būvniecības uzsākšanas un izsniegto būvatļauju statistikā martā mazinājās, tomēr ASV mājokļu tirgus indekss strauji pakāpās, sasniedzot sešu mēnešu augstāko līmeni. Martā jaunu mājokļu būvniecība salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi samazinājās par 11%. Kritums galvenokārt skāra daudzģimeņu sektoru.

Martā arī **ASV mazumtirdzniecības apjomu** raksturīga bija februāra pieauguma dinamika. Mēneša laikā mazumtirdzniecība krasi kritās zem analītiķu prognozētā līmeņa. Automašīnu pārdošanas apjomi nokrita par 2,3%, neskatoties uz pārdoto transportlīdzekļu vienību skaita palielināšanos, kas atspoguļo masveidīgu atlaižu piemērošanu, samazinot vienai vienībai noteikto pārdošanas cenu. 2.cet. nodokļu atlaidēm vajadzētu nodrošināt to, ka patēriņš tekošajā ceturksnī nesamazinās, tomēr no otras puses jāņem vērā, ka ienākumi no algota darba ir ļoti zemi.

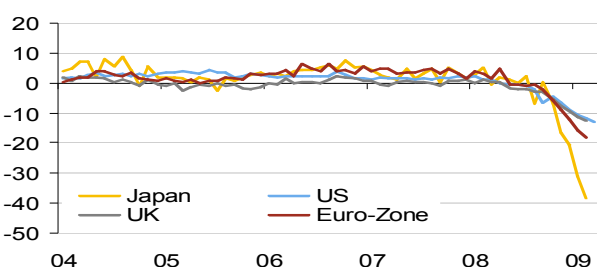
Kā liecina Mičiganas Universitātes **patērētāju konjunktūras** indekss, patērētāji uz ilgtermiņa ekonomikas prognozēm raugās cerīgāk. Saskaņā ar aprīlī veikto aptauju šis indekss pieauga, sasniedzot 61,9 punktus, kas ir augstākais rādītājs kopš pagājušā gada septembra.

Rūpnieciskā ražošana ASV kritās. Kā liecina dati, kapacitātes izmantošanas līmenis ir rekordzems, un uzņēmumi turpina samazināt krājumus. Tomēr daži pētījumi liecina, ka ir gaidāma noteikta atveseļošanos.

Rūpnieciskā ražošana ir kritusies arī **eirozonā un Japānā**. Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi, ražošana eirozonā samazinājās par 2,3%, kas ir nedaudz labāk kā prognozēts, tomēr salīdzinot ar attiecīgo periodu pērn, šis kritums ir 18,4%. Būvniecība eirozonā februārī pret iepriekšējo mēnesi kritās par 1,8%, kas liecina agrākā krituma tendences atjaunošanos.

Japānā Reuters Tankan veiktais pētījums ļauj secināt, ka Japānas ražotāju vidū noskaņojums uzlabojas. Tomēr saskaņā ar jaunākajiem datiem par ražošanas apjomu, februārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi kritums bija 9,4% un gada laikā – 38,4%. Kapacitātes izmantošana kritās mazāk kā iepriekšējā mēnesī. Rūpniecisko instrumentu pasūtījumu skaits pēdējo 12 mēnešu laikā ir sarucis par 85,2%.

1. grafiks. Rūpnieciskā ražošana attīstītājās valstīs, % gadu griezumā

Inflācija eirozonā martā sasniedza rekordzemu līmeni - 0,60% gadā (februārī rekordzemais līmenis bija 1,2%). Pēc iepriekšējā mēneša kāpuma par 0,4% šajā mēnesī cenas pieauga arī par 0,4%.

ASV kopējā inflācija bija mazāka kā prognozēts, savukārt pamatinflācija pārsniedza gaidīto. Tomēr galvenokārt pamatinflācijas kāpumu izraisīja nodokļu celšana tabakas izstrādājumiem. Dažos pēdējos mēnešos patēriņa cenu pamatinflācija nav kritusies tik asi, kā varētu gaidīt, ņemot vērā straujo lejupslīdi. Gada inflācija ASV bija - 0,4%, atskaitot pārtiku un energoresursus (pamata) 1,8%.

Singapūras valdība paziņoja, ka saskaņā ar tās provizorisksajiem aprēķiniem **2009.g. 1.cet. reālā IKP gada kritums ir 11,5%**. Preču ražošanas sektori ziņoja par 29% lielu gada kritumu ražošanas apjomā – Āzijas Krīzes grūtākajā periodā šī ekonomikas daļa samazinājās tikai par 15,1% gadā. Pakalpojumu sektors, kas veido 2/3 no ekonomikas, arī kritās rekordlielā apmērā – par 5,9%. Singapūra bija viena no pirmajām valstīm, kas publicēja savus 1.cet. IKP rādītāju aprēķinus, un tie atkal liecina, ka izaugsmes rādītāji, kurus drīzumā publicēs daudzas valstis, būs drūmi.

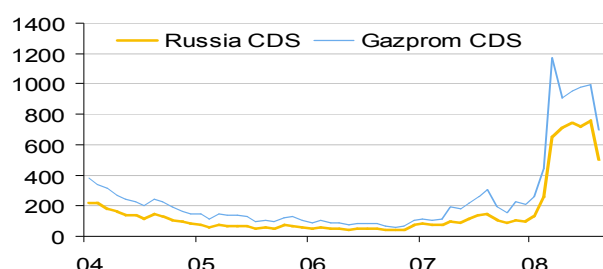
Bankām izsniedzot jaunus kredītus 1,89 triljonu Ķīnas juaņu apmērā, martā **neto kredītēšanas apjomā Ķīnā ir vērojams visu laiku vislielākais kāpums**. Līdz ar to Ķīnas juaņās izsniegto kredītu pieaugums tuvojas 30%. Straujās kredītēšanas turpināšanās rada bažas par izsniegto **kredītu kvalitāti**, kā arī par **spiediena uz inflāciju** palielināšanos, lai gan tuvākajā nākotnē Ķīnas ekonomikai joprojām draud deflācija.

Pagājušajā nedēļā publicētā statistika liecina, ka februārī **Ķīna iegādājās vairāk ASV valdības parādzīmes (T-bills) kā obligācijas**. To, iespējams, var skaidrot ar **Ķīnas bažām par inflāciju ASV nākotnē** saistībā ar tās brīvo fiskālo un monetāro politiku. Lai ierobežotu šo risku, Ķīna savus rezervju aktīvus maina no garāka termiņa vērtspapīriem uz īsāka termiņa vērtspapīriem. Pazīme, ka palielinās bažas par inflāciju, ir tas, ka interese par minētajām parādzīmēm ir pieaugusi nesen, un to ienesīgums atkal tuvojas nullei. Jāpiemin, ka decembrī ienesīgums uz īsu brīdi bija negatīvs, jo investori bija gatavi aizmirst par ienesīgumu, lai tikai saglabātu kapitālu.

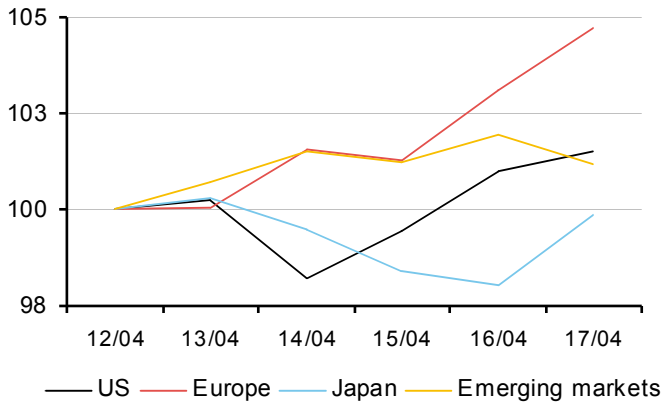
Krievijas Finanšu ministrija atklāja savu plānu pirmo reizi desmit gadu laikā **izmantot kapitāla tirgus iespējas** un emitēt EUR 5 mljrd. eiroobligāciju. Iegūtie līdzekļi, iespējams, tiks izmantoti, lai lāpītu draudošo budžeta deficītu (arī pirmoreiz desmit gados), kurš tiek prognozēts, ka sasniegs -7,3% no IKP, kā arī lai palīdzētu Krievijas uzņēmumiem, kas aktīvi mēģina atmaksāt vai pārstrukturēt 480 mljrd. ASV dolāru lielas ārvalstu parādsaistības. Obligāciju emisija ir arī Krievijas mēģinājums noteikt salīdzinošo rādītāju korporatīvajiem aizņēmējiem.

Par svarīgu salīdzinošo rādītāju Krievijas korporatīvajiem aizņēmējiem kalpoja arī pagājušās nedēļas veiksmīgi īstenotā **"Gazprom" 2,2 mljrd. ASV dolāru eiroobligāciju** emisija. Obligāciju emisijas **ienesīgums bija 9,25%** jeb aptuveni par 795 b.p. vairāk kā ASV valdības obligācijām. Salīdzinājumam var minēt, ka piektdien Krievijas uzņēmumu obligāciju indeksa ienesīgums bija par 1355 b.p. lielāks par ASV valdības obligāciju ienesīgumu (Krievijas kredītriska rādītāju dinamiku skat. 2.attēlu). Veiksmīga Krievijas uzņēmumu obligāciju emisija varētu samazināt šīs valsts riska prēmiju un dot papildus stimulu Krievijas akciju tirgum, kam šajā gadā jau bijis ir viens no labākajiem rezultātiem lielo pasaules tirgu vidū.

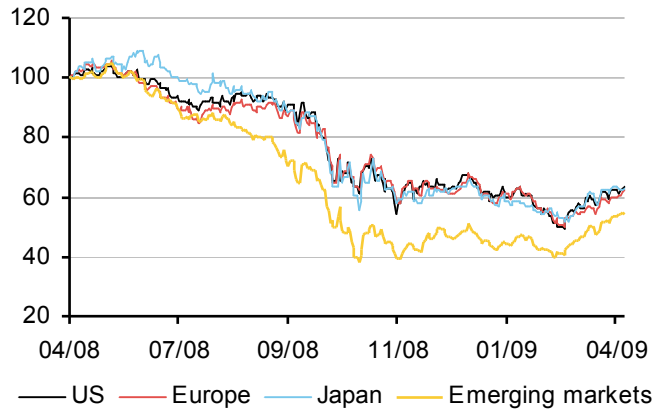
2. grafiks. Krievijas kredītriska apdrošināšana sal. ar "Gazprom", b.p.

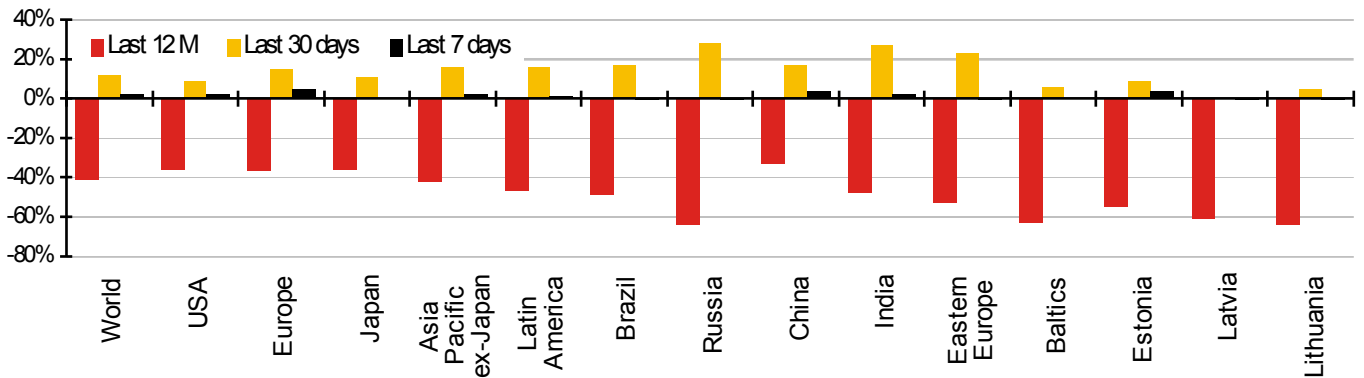
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

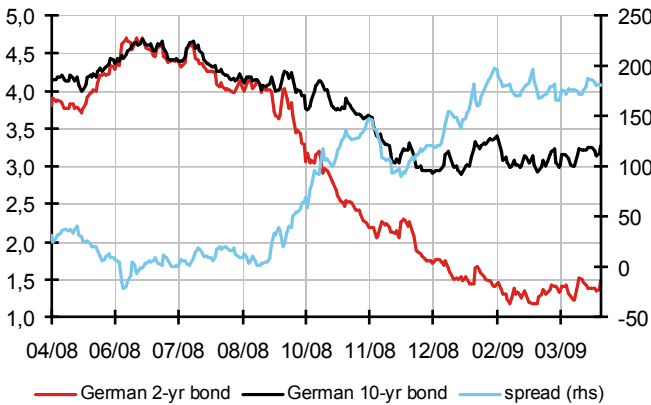
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

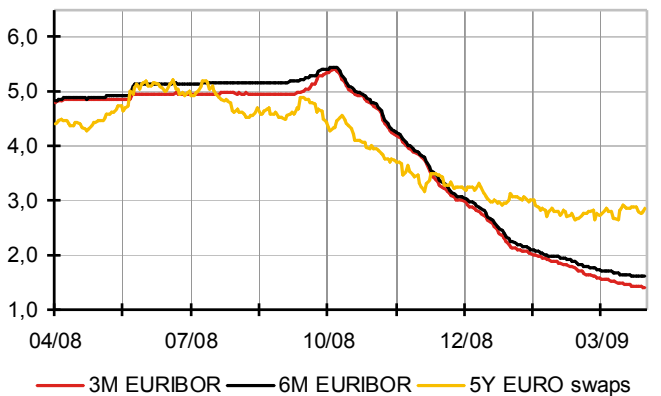
5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti¹

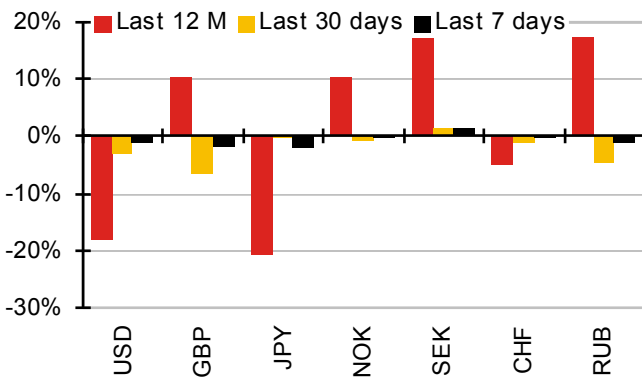
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

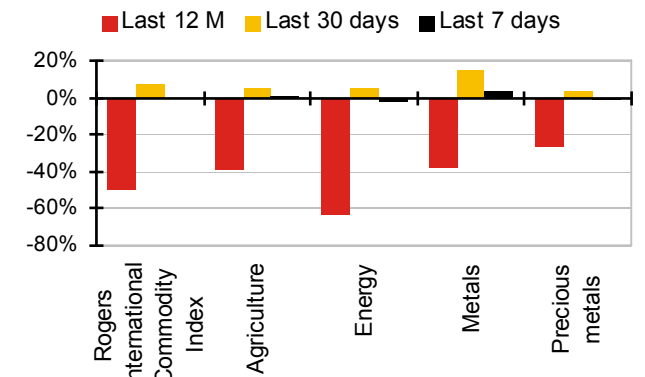
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no "Bloomberg"

Ja nav norādīts citādāk, visi ienesīgumi ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

¹ Chart depicts the performance of respective MSCI regional equity index in USD, except for Eastern Europe (DJ Stoxx EU Enlarged) and Baltic equities (OMX indices).